

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คนถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่ต้องได้รับการพัฒนา จะพัฒนาคนต้องพัฒนาที่ การศึกษา หากคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพแล้ว จะทำให้การพัฒนาอย่างอื่น เป็นไปได้โดยง่าย มีประสิทธิภาพ ดังนั้นประเทศที่เจริญแล้วจะเน้นสิทธิและเสรีภาพในการศึกษา (อนุ เหมือนอินทร์, 2550 : 1) ประชากรหรือสมาชิกของสังคมเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ สังคม การพัฒนาประชากรหรือสมาชิกของสังคมให้มีคุณภาพ และสามารถสนองต่อความต้องการของแต่ละบุคคลได้ จำเป็นต้องยอมรับความจริงบางประการของลักษณะทางประชากร หรือสมาชิกของสังคม โดยทั่ว ๆ ไป สังคมมักจะจัดบริการเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการ ของสมาชิกส่วนใหญ่ในสังคมที่จะสามารถเรียนรู้ได้ รับรู้ได้ หรือปฏิบัติตามได้ อย่างไรก็ตาม สังคมก็มีได้ทอดทิ้งสมาชิกส่วนน้อยของสังคม เพราะตระหนักถึงการเป็นทรัพยากรของสังคม ที่สังคมพึงได้รับประโยชน์จากสมาชิกเหล่านี้ ดังนั้นจึงมีการจัดการศึกษาเฉพาะสมาชิกส่วน น้อยขึ้น เรียกโดยทั่วไปว่า “การศึกษาพิเศษ” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 : www.obec.go.th.)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษาในมาตรา 10 วรรคสอง กล่าวว่า การจัดการศึกษา สำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและ การเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มี ผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและ โอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นพิเศษ การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ โดย ไม่เสียค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง และ จากพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้ กล่าวว่า “แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัด การศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

“เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการ โดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถ และศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ “การเรียนรู้ร่วม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบ การศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับ การเรียนการสอน สำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ ในมาตรา 5 เรื่อง สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา กล่าวว่า คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาดังนี้ 1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา 2) เลือกบริการ ทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบทางการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษ และ 3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพ การศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล มาตรา 8 วรรค 5 กล่าวว่าสถานศึกษาใดปฏิเสธ ไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย และในมาตรา 19 กล่าวว่า กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการเรียนรู้ การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คน พิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555 : 1)

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2542 ส่งผลให้เด็กที่ พิการทุกประเภท หรือเรียกว่าเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งได้จำแนกประเภทของผู้ พิการไว้ 9 ประเภท คือ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่อง ทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความ บกพร่องทางการพูดและภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมและอารมณ์ 8) บุคคล ออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน ให้บุคคลเหล่านี้ได้เข้ารับการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะ การศึกษาในรูปแบบเรียนรู้ร่วม (Mainstreaming) ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการศึกษาที่ให้เด็กที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนรู้ร่วมกับเด็กปกติ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการศึกษาสำหรับ
 คนพิการในรูปแบบการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหาร
 จัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ได้คัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการโรงเรียน
 แกนนำจัดการเรียนร่วมครอบคลุมทุกอำเภอ ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 2 โรงเรียนจนถึงปัจจุบันปีการศึกษา
 2555 มีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำนวนทั้งสิ้น 5,014 โรงเรียน และมีโรงเรียนเครือข่ายที่มี
 เด็กพิการเรียนร่วมอีก จำนวน 17,448 โรงเรียน มีเป้าหมายเพื่อเพิ่ม โอกาสให้เด็กพิการทุกคนได้เข้า
 เรียนและเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน ทั้งนี้ได้มีการทบทวนถึงภารกิจที่จำเป็นที่สถานศึกษาทั่วไป
 ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งการจัดการศึกษาให้เด็กพิการทุกคนที่อยู่ในเขตบริการได้
 เข้าเรียนในโรงเรียนและการพัฒนาให้โรงเรียนมีคุณภาพรองรับการให้บริการด้านการจัดการศึกษา
 สำหรับเด็กพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณภาพ ของการจัดการศึกษาเรียนร่วมจึงเป็นตัวชี้วัด
 ที่สำคัญอย่างหนึ่งของคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน, 2555 : 1-2)

ในปี พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สำรวจเด็กที่มีความ
 บกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งเป็นเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษประเภทหนึ่ง ที่พบเป็นจำนวน
 มากและเรียนอยู่ในโรงเรียนปกติทั่วไป มีแนวโน้มที่จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และมีจำนวน
 มากที่สุดในกลุ่มเด็กพิการ ซึ่งจากการสำรวจจำนวนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ใน
 ประเทศไทย พบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีจำนวน 113,465 คน คิดเป็น
 ร้อยละ 47.58 ของจำนวนนักเรียนพิการมีจำนวนทั้งสิ้น 238,479 คน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการ
 การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง
 มีนโยบายและเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาสและบริการการศึกษาให้ทั่วถึงและมีคุณภาพ โดย
 กำหนดนโยบายว่า “คนพิการทุกคนต้องได้เรียน โดยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อพัฒนา
 ตนเองและสังคม” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 45) และสำนักงาน
 คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดนโยบายว่า “จัดการศึกษาให้เด็กวัยการศึกษา
 ภาคบังคับ 9 ปี มีโอกาสรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและสนับสนุนให้เรียนต่อเนื่องจนจบการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน 12 ปี โดยให้การสนับสนุนช่วยเหลือเป็นพิเศษสำหรับเด็กกลุ่มด้อยโอกาสทุก
 ประเภทให้สามารถรับการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ” ซึ่งทำให้เด็กที่มีความ
 ต้องการพิเศษ 9 ประเภทได้รับโอกาสให้เข้าเรียนร่วมกับนักเรียนในชั้นเรียนปกติมากขึ้น
 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 3 - 4) จากนโยบายดังกล่าวเป็น
 การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานที่มีความพิการหรือความบกพร่องมาเข้าเรียนมากขึ้น

ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาศักยภาพให้แก่นักเรียนกลุ่มนี้ เพื่อให้มีโอกาสรับการพัฒนาที่สมดุลทั้งทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เด็กไทยทุกคนพึงได้รับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 65)

ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จึงเริ่มดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้รูปแบบเรียนร่วมในปี 2550 ปัจจุบันมีโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้รูปแบบเรียนร่วมจำนวน 13 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนมหาชัยพิทยาคาร โรงเรียนเขวาสรีศึกษา โรงเรียนมิตรภาพ โรงเรียนโนนแดงวิทยาคม โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ โรงเรียนคงบังพิสัยนวมการนุสรณ์ โรงเรียนนาคุณประชาสรรค์ โรงเรียนวังยาวศึกษาวิทย์ โรงเรียนชื่นชมวิทยาคาร โรงเรียนกันทรวิชัย โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม โรงเรียนบรือวิทยาคาร และโรงเรียนกุฉินารักษ์ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมือง อำเภอบรือ อำเภอแควดำ อำเภอกันทรวิชัย อำเภอนาเชือก อำเภอวาปีปทุม อำเภอนาคู อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอชื่นชม อำเภอเชียงยืนและอำเภอกุฉินารักษ์ โดยเริ่มให้โรงเรียนพัฒนาการดำเนินงานเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ ในปีการศึกษา 2551 เป็นต้นมา การจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมก่อนจะมีมาตรฐานการศึกษาพิเศษ พบว่า สิทธิและโอกาสในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้ที่มีความสามารถพิเศษ พบว่าการดำเนินงานสามารถจัดได้อย่างทั่วถึงร้อยละ 65.80 ยังไม่ทั่วถึง 34.20 โรงเรียนส่วนใหญ่จัดการศึกษาให้ผู้พิการเฉพาะในระบบโรงเรียน ส่วนการจัดการศึกษาเพื่อให้เอื้อกับผู้เรียนที่ด้อยโอกาสเป็นพิเศษ ยังมีการดำเนินการน้อยมาก การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ยังดำเนินการได้ไม่มากเท่าที่ควร ถึงแม้ว่ารัฐจะเขียนไว้ในนโยบายว่าให้ความสำคัญมากขึ้นก็ตาม เนื่องจากยังไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบที่มีองค์ความรู้และงบประมาณพอเพียง ไม่มีการสำรวจจำนวนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างแท้จริง ขาดองค์ความรู้ในการจัดการ ขาดเครื่องมือในการคัดกรอง ขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการสอน และการประสานเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงาน (มติชนรายวัน, 2551 : 5) นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า โรงเรียนเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในสังกัดมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น การขาดแคลนครู ข้อจำกัดเรื่องของสื่ออุปกรณ์ งบประมาณ การสนับสนุนต่าง ๆ จากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความไม่เท่าเทียมกันในการให้ความสำคัญระหว่างการจัดการศึกษาพิเศษ รูปแบบเรียนร่วมกับการจัดการศึกษาปกติ เมื่อโรงเรียนต้องพัฒนาการดำเนินงาน

ให้เข้าสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญ การดำเนินงานภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานกำหนดจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

จากความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ สภาพปัญหาดังกล่าว ประกอบกับผู้วิจัยเป็นครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน ที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลสำหรับ โรงเรียนเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการกำหนดแนวทางการแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ให้มีประสิทธิภาพตรงตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษต่อไป และจากการวิเคราะห์ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังไม่มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อสรุปเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดว่า หากได้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ โดยเน้นการศึกษาเพื่อหาข้อสรุปทฤษฎีเกี่ยวกับความสำเร็จเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ โดยอาศัยวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research Methodology) ที่เป็นการศึกษาทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Study) จะทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่ในเชิงทฤษฎีซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ใน โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อความมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ต่อไป

คำถามการวิจัย

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม : กรณีศึกษาโรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม : กรณีศึกษา โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

การเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีเลือกเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) (Strauss and Corbin, 1998 : 79) ซึ่งเป็นวิธีที่ไม่ได้กำหนดลักษณะเฉพาะของผู้ให้ข้อมูลหลักไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา	จำนวน	5 คน
2. กลุ่มครูผู้สอนนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้	จำนวน	15 คน
3. กลุ่มครูพี่เลี้ยงนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้	จำนวน	2 คน
4. กลุ่มผู้ปกครองนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้	จำนวน	7 คน
5. ประธานนักเรียน	จำนวน	1 คน
	รวมทั้งสิ้น	30 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของเนื้อหา โดยมุ่งศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมคือ โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ ในด้านการบริหารงาน บทบาทผู้บริหาร บทบาทครูผู้สอน บทบาทผู้ปกครอง กระบวนการจัดการเรียนร่วม และการส่งเสริมสนับสนุน

3. ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

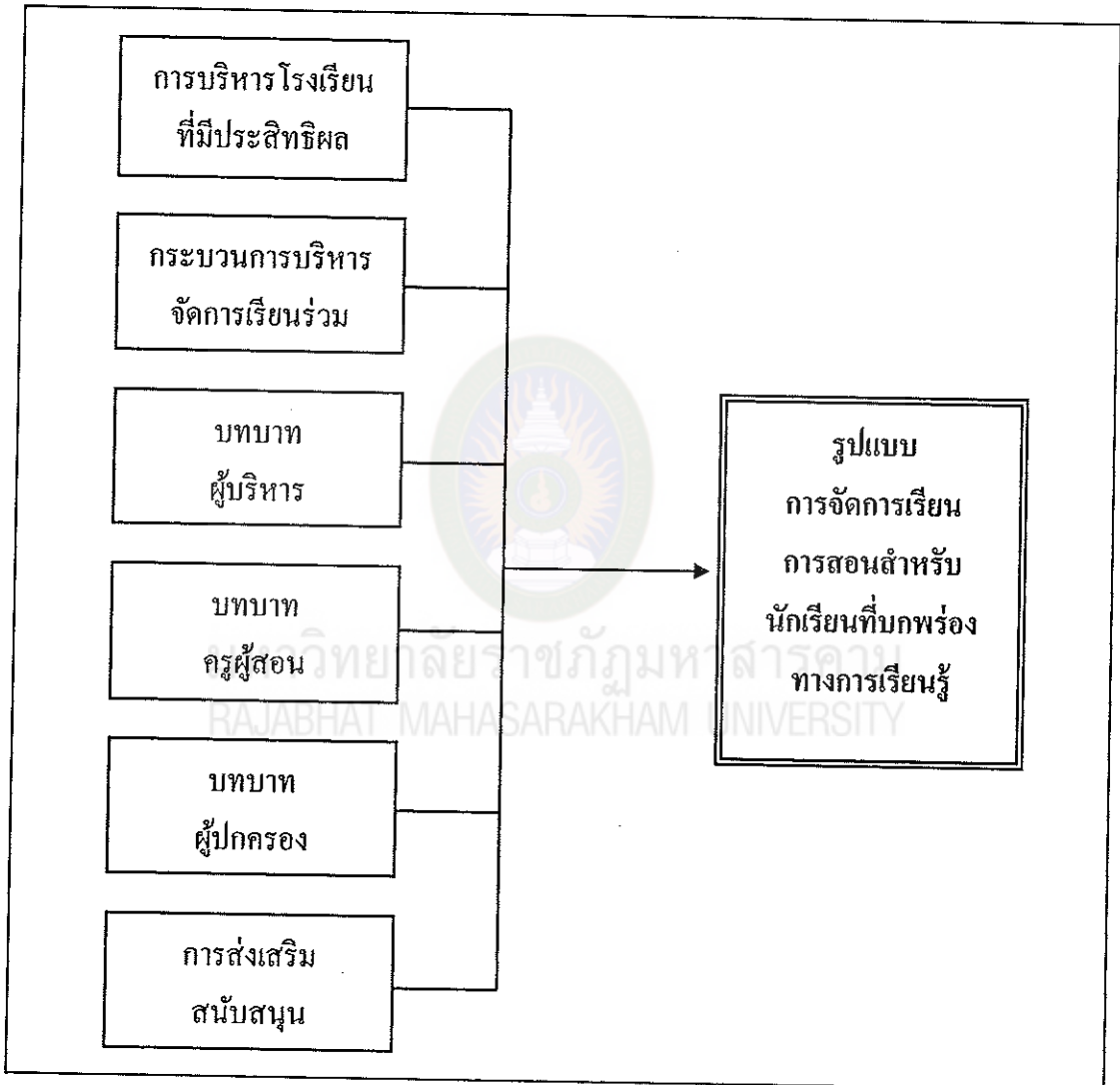
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการวิจัยตั้งแต่วันที่ 22 กันยายน 2556 ถึงวันที่ 27 ธันวาคม 2556

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอข้อสรุปเชิงทฤษฎีจากการศึกษาปรากฏการณ์ของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ เพื่ออธิบายและทำความเข้าใจการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ในด้านบทบาท กระบวนการ การส่งเสริม

สนับสนุน โดยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอที่จะนำไปสู่การสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) และสามารถตอบคำถามการวิจัยที่ตั้งไว้ คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน สำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม : กรณีศึกษา โรงเรียนนาเชือกพิทยาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 เป็นอย่างไร เมื่อได้ศึกษาวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบความคิดพื้นฐานเพื่อการวิจัย ได้ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ประเภทบกพร่องทางการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีสภาพร่างกายภายนอกปกติ แต่มีปัญหาเกี่ยวกับความไม่สมดุลของสมองส่งผลทำให้เด็กมีปัญหาทางด้านความรู้ความเข้าใจ จิตพิสัย และพฤติกรรมในการแสดงออก ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่จะแสดงออกอย่างเด่นชัดในการเรียน ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ ที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าความสามารถของตน

2. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม หมายถึง สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนร่วม โดยมีเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่บกพร่องทางการเรียนรู้เรียนร่วมกับนักเรียนปกติ

3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน หมายถึง องค์กรประกอบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยมีผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง เข้ามามีบทบาทในกระบวนการเรียนร่วม เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษประเภทบกพร่องทางการเรียนรู้ ได้รับความพัฒนาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูในสายงานการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียน และตำแหน่งรองผู้อำนวยการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

5. ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่บกพร่องทางการเรียนรู้ ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

6. การวิจัยแบบสร้างทฤษฎีจากฐานราก หมายถึง การศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคม เป็นการวิจัยที่ไม่เน้นการเริ่มต้นจากกรอบทฤษฎี เป็นการวิจัยที่ดำเนินการแบบอุปนัย (Inductive) ทฤษฎีจะถูกสร้าง และได้รับการตรวจสอบ โดยการเก็บข้อมูลภาคสนาม จากมุมมอง และการให้ความหมายของคนที่อยู่ในปรากฏการณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยการตีความ และแปลความหมาย เพื่อสร้างมโนทัศน์ และหาความเชื่อมโยงมโนทัศน์ต่างๆ ให้ได้ข้อสรุปเชิงทฤษฎีสำหรับอธิบายและทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
2. เป็นสารสนเทศแก่ผู้บริหาร คณะครู ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ด้านการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
3. เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม สามารถนำไปใช้ในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่บกพร่องทางการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY